

ΠΡΟΚΥΜΑΙΑ ΚΟΠΕΝΑΓΗΣ

Η ΦΡΑΝΤΣΕΣΚΑ ΝΤΑ ΡΙΜΙΝΙ

ΕΝ ΤΗ: ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ: ΚΑΙ ΤΗ: ΤΕΧΝΗ:

ΙΣ οὐδένα εἶναι ἄγνωστος ἡ δραματική σκηνή τῆς Φραντσέσκας, τὴν ὁποῖαν ἀπθανάτισεν ὁ μέγας τῆς Ἰταλίας ποιητῆς Ντάντες.

Τὴν ἱστορίαν ταύτην ἔλαβον ὡς θέμα οὐ μόνον ζωγράφοι διάσημοι, ἀλλὰ καὶ ποιηταὶ καὶ συγγραφεῖς μεγάλοι. Εἶναι ἀναμφιβόλως τὸ μόνον γεγονός τὸ ὁποῖον ἔχει τόσους ἕμνητάς, εἶναι ἡ μόνη σκηνή τοῦ ἔρωτος ἣτις ἀπετέλεσε τὸ θέμα τόσων ζωγράφων.

Νὰ ἀναφέρωμεν ἀκριβῶς ὅλα τὰ ἔργα τὰ γραφέντα ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου εἶναι ὡς πᾶς τις ἐννοεῖ ἀδύνατον, διότι ὀλόκληρες τόμοι θὰ ἐχρειάζετο. Ἀρκούμεθα λοιπὸν εἰς τὰ κυριώτερα τούτων καὶ τὰ ἔχοντα κάποιαν ἱστορικὴν ἀξίαν.

Τὴν ὕλην τῆς διατριβῆς μας ταύτης ἐν πλείστοις ἐλάβομεν ἐκ μιᾶς θαυμασίας μελέτης τοῦ *Corrado Ricci*.

Ὁ *Luigi Morandi* (1884) καὶ ὁ *Carlo del Balzo* (1895) ἐπραγματεύθησαν τεχνικῶς τὸ θέμα τοῦτο ἐν διαλέξεσιν. Ἄλλ' αἱ τοιούτου εἴδους ἀναλύσεις, γινόμεναι ἐν διαλέξεσιν, μᾶλλον ἐπαγωγοὶ εἶναι, χωρὶς νὰ προσθέτωσι τι εἰς τὴν ἱστορίαν.

Τὸ ἱστορικὸν μέρος τῆς ἱστορίας ταύτης ἐξηρενήθη λεπτομερῶς ἀπὸ τὸν Λευδοβίκον Τονίνη

(*Rimini* 1852, 1853 καὶ 1870), ὁ ὁποῖος ἀνήρσσε τὴν θεωρίαν τοῦ Μαρίνου Μαρίνη ὅστις ἐπέμενεν ὅτι τὸ τραγικὸν τέλος τῶν δύο ἐραστῶν συνέβη εἰς Ἅγιον Ἀρχάγγελον. Ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ θέματος ἔγραψεν ὁ Νικίλαος Σάντη (1861) χωρὶς νὰ προσθήσῃ τί νέον, ὡς ἐπίσης καὶ ὁ Κάρολος *Yriarte* (Παρίσιοι 1883).

Μεταβαίνοντες ἀπὸ τὴν ἱστορίαν εἰς τὴν ρομαντικὴν φιλολογίαν, ἀναγράφωμεν μίαν ψυχρὰν ἀφήγησιν τοῦ Φιλίππου Μορδάνη (1841) μίαν ἄλλην τοῦ *E. Alberi*, μίαν τοῦ *Saint-Juirs* (Παρίσιοι), μίαν ἄλλην τοῦ Ρενὲ Δελόρμ (Παρίσιοι) καὶ μίαν πέμπτην τοῦ *Ild Bencivenni* (1883).

Καὶ τώρα ἐρχόμεθα εἰς τὰς τραγωδίας.

Ἐκτὸς τῆς πασιγνώστου τραγωδίας τοῦ Σύλβιο Πέλικο ἔχομεν νὰ προσθέσωμεν καὶ τὰς τοῦ Ἐδουάρδου *Fabbri* (1822), τοῦ Λουδοβίκου *Bellacchi* (1824), τοῦ Ἀντωνίου Βιβιάνη (1834), τοῦ Μαρίνου Ραπισάρδη (1869), τοῦ Ἀγγλοῦ *Stephen Phillips* τέλος τὴν περιφημὴν τραγωδίαν τοῦ Δ' Ἀννούτσιο, ἣτις τόσον θόρυβον ἔκαμε καὶ ἣτις προώρισται νὰ χαράξῃ νέον δρόμον εἰς τὴν τραγωδίαν.

Ἀπὸ τὰς τραγωδίας ὅμως, ὅπως πάντοτε συμβαίνει, προῆλθον μερικαὶ παρωδίαί. Μία ἐκ τούτων ἐγράφη ἀπὸ τὸν Ἀντώνιον *Pelito* (Νεάπολις 1867), ἑτέρα δὲ ὑπὸ τοῦ Φραγκίσκου Χριστόφορι (Βονωνία 1872) καὶ τρίτη ὑπὸ τοῦ Φ. Μαρκέτη (1887).

Μεγαλύτεροι βεβαίως εἶναι ὁ ἀριθμὸς τῶν μουσικῶν ἔργων τὰ ὁποῖα ἐνέπνευσεν ἡ τραγικὴ σκηνή τοῦ θανάτου τοῦ Παύλου καὶ τῆς Φραντσέσκας. Οὐ μόνον Ἴταλοι ἀλλὰ καὶ ξένοι ἐπραγματεύθησαν τὸ θέμα τοῦτο. Μεταξὺ τούτων ἀναφέρωμεν τοὺς ἐξῆς: *Generali* (Βενετία 1829), *Στάφφα* (Νεάπολις 1831), *Four-*